

ที่ พร ๐๐๒๓.๔/ว ๒๑๗๔

ศาลากลางจังหวัดแพร่
ถนนไชยบูรณ์ พร ๕๔๐๐๐

๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอให้แจ้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งตรวจสอบอนุบัญญัติที่ตราขึ้นตามพระราชบัญญัติสุสาน
และฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๖๘

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ และนายกเทศมนตรีเมืองแพร่

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๒๓๕๗

ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๘

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า กรมการปกครองได้มีกรณีพิเศษบัญญัติของเทศบาล
ได้ตราขึ้นโดยไม่สอดคล้องหรือเกินกว่าอำนาจที่พระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๖๘
และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้ให้อำนาจไว้ จึงพิจารณาแล้วเห็นว่า อำนาจหน้าที่ของเทศบาลเกี่ยวกับกิจการสุสาน
และฌาปนสถาน มีอยู่สองลักษณะ คือ การควบคุมการประกอบกิจการสุสานและฌาปนสถานของบุคคลอื่น
และการจัดทำกิจการสุสานและฌาปนสถานของเทศบาล ซึ่งมีแนวทางปฏิบัติที่แตกต่างกัน ดังนี้

๑. การควบคุมการประกอบกิจการสุสานและฌาปนสถานของบุคคลอื่น พระราชบัญญัติสุสาน
และฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๖๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ห้ามมิให้ผู้ใดจัดตั้งสุสาน
และฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น
มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า เมื่อได้จัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน
เสร็จแล้ว ห้ามมิให้ดำเนินการ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ซึ่งในการพิจารณา
ออกใบอนุญาตนั้น มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้กำหนดในเรื่องคุณสมบัติของผู้รับใบอนุญาตจัดตั้ง
หรือดำเนินการสุสานและฌาปนสถานไว้แล้ว นายกเทศมนตรีในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงต้องพิจารณา
ในเรื่องคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตจัดตั้งหรือดำเนินการสุสานและฌาปนสถานตามที่กฎหมายดังกล่าวกำหนดไว้
สำหรับเรื่องที่เทศบาลจะออกเทศบัญญัติควบคุมการประกอบกิจการสุสานและฌาปนสถานของบุคคลอื่นนั้น
ต้องเป็นเรื่องที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติดังกล่าว มาตรา ๑๑ กล่าวคือ (๑) ค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราที่กำหนด
ในกฎกระทรวง (๒) เขตหรือสถานที่ที่ห้ามมิให้จัดตั้งสุสาน และฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน
(๓) ลักษณะ สถานที่ตั้ง และเงื่อนไขในการจัดตั้ง สุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน
(๔) วิธีเก็บ ฝัง เผา ขุด หรือย้ายศพ ตลอดจนการใช้หรือการรักษาพยาบาลและเครื่องใช้ในการนี้ให้ต้องด้วยสุลักษณะ
และ (๕) หน้าที่ที่ได้รับ ใบอนุญาตตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ จะต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการทะเบียน การส่งรายงาน
และการอื่นใด เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับความมั่นคงและเศรษฐกิจของประเทศ ตลอดจนการสาธารณสุข
และอนามัยของประชาชน โดยไม่ต้องไปกำหนดคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตจัดตั้งหรือดำเนินการสุสาน
และฌาปนสถานไว้ในเทศบัญญัติอีก เนื่องจากมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดไว้แล้ว
ในการนี้เทศบาลควรตรวจสอบเทศบัญญัติที่ออกตามพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๖๘
และที่แก้ไขเพิ่มเติม หากเทศบัญญัติไม่สอดคล้องหรือเกินกว่าอำนาจที่พระราชบัญญัติดังกล่าวให้ไว้
ขอให้เทศบาลแก้ไขเพิ่มเติมเทศบัญญัติให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อไป

๒. การจัดทำกิจการสุสานและฌาปนสถานของเทศบาล พระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕ ได้กำหนดว่า พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่สุสานและฌาปนสถานสาธารณะที่เทศบาลจัดตั้งและดำเนินการ ซึ่งตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕๑ (๔) มาตรา ๕๔ (๒) และมาตรา ๕๗ ได้กำหนดให้เทศบาลอาจ จัดให้มีกิจการสุสานและฌาปนสถานได้ ดังนั้น กรณีสุสานและฌาปนสถานสาธารณะที่เทศบาลได้จัดตั้งและดำเนินการจึงไม่อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน อย่างไรก็ตาม หากเทศบาลใดประสงค์จะจัดตั้งและดำเนินการกิจการสุสานและฌาปนสถานในลักษณะเป็นเทศพาณิชย์ กล่าวคือ เป็นการค้าขายเพื่อแสวงหากำไร เทศบาลนั้นจะต้องตราเป็นเทศบัญญัติ แต่หากเทศบาลจะจัดตั้งและดำเนินการกิจการสุสานและฌาปนสถานในลักษณะที่ไม่เป็นเทศพาณิชย์ แม้จะมีการเก็บค่าบริการในการใช้สุสานและฌาปนสถานจากผู้ใช้หรือได้รับประโยชน์ เพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายและค่าบำรุงรักษากิจการดังกล่าว อันถือเป็นรายได้หรือผลพลอยได้จากการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ โดยมีได้มุ่งแสวงหากำไรดังเช่นกิจการเทศพาณิชย์แล้ว ก็อาจตราเป็นเทศบัญญัติหรือไม่ตราเป็นเทศบัญญัติก็ได้ ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๖๑ สำหรับกรณีที่เทศบาลจะดำเนินการในลักษณะที่ไม่เป็นเทศพาณิชย์ และไม่ตราเป็นเทศบัญญัติ นายกเทศมนตรีอาจอาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๘ เตรส (๓) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันวางระเบียบเพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับบริการ ตลอดจนค่าบริการ ได้ตามสมควร และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบด้วย รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จังหวัดแพร่พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ตรวจสอบอนุบัญญัติที่ตราขึ้นตามพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘ ให้สอดคล้องและเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘ ได้ให้อำนาจไว้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ สำหรับอำเภอขอความร่วมมือแจ้งเทศบาลตำบลในพื้นที่ทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยสิทธิ์ ชัยสัมฤทธิ์ผล)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่

๗๐.๗๗
๕๗

จังหวัดแพร่
เลขรับ 5752
วันที่ 09 มิ.ย. 2568
เวลา 16.24 น.

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๒๓๕๗

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

๕ มิถุนายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอให้แจ้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งตรวจสอบอนุบัญญัติที่ตราขึ้นตามพระราชบัญญัติสุสาน
และฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๖๘

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดแพร่
เลขที่ 2404
วันที่ ๑๐ มิ.ย. ๒๕๖๘

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากกรมการปกครองว่า มีกรณีที่เทศบาล
ของเทศบาลได้ตราขึ้นโดยไม่สอดคล้องหรือเกินกว่าอำนาจที่พระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน
พ.ศ. ๒๕๖๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้ให้อำนาจไว้

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า อำนาจหน้าที่ของเทศบาลเกี่ยวกับ
กิจการสุสานและฌาปนสถาน มีอยู่สองลักษณะ คือ การควบคุมการประกอบกิจการสุสานและฌาปนสถาน
ของบุคคลอื่น และการจัดทำกิจการสุสานและฌาปนสถานของเทศบาล ซึ่งมีแนวทางปฏิบัติที่แตกต่างกัน ดังนี้

๑. การควบคุมการประกอบกิจการสุสานและฌาปนสถานของบุคคลอื่น พระราชบัญญัติสุสาน
และฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๖๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ห้ามมิให้ผู้ใดจัดตั้งสุสาน
และฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น
มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า เมื่อได้จัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน
เสร็จแล้ว ห้ามมิให้ดำเนินการ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ซึ่งในการพิจารณา
ออกใบอนุญาตนั้น มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้กำหนดในเรื่องคุณสมบัติของผู้รับใบอนุญาต
จัดตั้งหรือดำเนินการสุสานและฌาปนสถานไว้แล้ว นายกเทศมนตรีในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงต้อง
พิจารณาในเรื่องคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตจัดตั้งหรือดำเนินการสุสานและฌาปนสถาน
ตามที่กฎหมายดังกล่าวกำหนดไว้ สำหรับเรื่องที่เทศบาลจะออกเทศบัญญัติควบคุมการประกอบกิจการ
สุสานและฌาปนสถานของบุคคลอื่นนั้น ต้องเป็นเรื่องที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติดังกล่าว มาตรา ๑๑
กล่าวคือ (๑) ค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง (๒) เขตหรือสถานที่ที่ห้ามมิให้จัดตั้งสุสาน
และฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน (๓) ลักษณะ สถานที่ตั้ง และเงื่อนไขในการจัดตั้ง
สุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน (๔) วิธีเก็บ ฝัง เผา ขุด หรือย้ายศพ
ตลอดจนการใช้หรือการรักษาพยาบาลและเครื่องใช้ในการนี้ให้ต้องด้วยสุขลักษณะ และ (๕) หน้าที่ที่ได้รับ
ใบอนุญาตตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ จะต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการทะเบียน การส่งรายงานและการอื่นใด
เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับความมั่นคงและเศรษฐกิจของประเทศ ตลอดจนการสาธารณสุขและอนามัยของประชาชน
โดยไม่ต้องไปกำหนดคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตจัดตั้งหรือดำเนินการสุสานและฌาปนสถานไว้
ในเทศบัญญัติอีก เนื่องจากมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดไว้แล้ว ในกรณีนี้เทศบาล
ควรตรวจสอบเทศบัญญัติที่ออกตามพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๖๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
หากเทศบัญญัติไม่สอดคล้องหรือเกินกว่าอำนาจที่พระราชบัญญัติดังกล่าวให้ไว้ ขอให้เทศบาลแก้ไขเพิ่มเติม
เทศบัญญัติให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อไป

/(๒) การจัดทำ...

๒. การจัดทำกิจการสุสานและฌาปนสถานของเทศบาล พระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕ ได้กำหนดว่า พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่สุสานและฌาปนสถานสาธารณะที่เทศบาลจัดตั้งและดำเนินการ ซึ่งตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕๑ (๔) มาตรา ๕๔ (๒) และมาตรา ๕๗ ได้กำหนดให้เทศบาลอาจจัดให้มีกิจการสุสานและฌาปนสถานได้ ดังนั้น กรณีสุสานและฌาปนสถานสาธารณะที่เทศบาลได้จัดตั้งและดำเนินการจึงไม่อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน อย่างไรก็ตาม หากเทศบาลใดประสงค์จะจัดตั้งและดำเนินการกิจการสุสานและฌาปนสถานในลักษณะเป็นเทศพาณิชย์ กล่าวคือ เป็นการค้าขายเพื่อแสวงหากำไร เทศบาลนั้นจะต้องตราเป็นเทศบัญญัติ แต่หากเทศบาลจะจัดตั้งและดำเนินการกิจการสุสานและฌาปนสถานในลักษณะที่ไม่เป็นเทศพาณิชย์ แม้จะมีการเก็บค่าบริการในการใช้สุสานและฌาปนสถานจากผู้ใช้หรือได้รับประโยชน์ เพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายและค่าบำรุงรักษากิจการดังกล่าว อันถือเป็นรายได้หรือผลพลอยได้จากการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ โดยมีได้มุ่งแสวงหากำไรดังเช่นกิจการเทศพาณิชย์แล้ว ก็อาจตราเป็นเทศบัญญัติหรือไม่ตราเป็นเทศบัญญัติก็ได้ ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๖๑ สำหรับกรณีที่เทศบาลจะดำเนินการในลักษณะที่ไม่เป็นเทศพาณิชย์ และไม่ตราเป็นเทศบัญญัติ นายกเทศมนตรีอาจอาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๘ เตรส (๓) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน วางระเบียบเพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับบริการ ตลอดจนค่าบริการได้ตามสมควร และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดแจ้งให้อำเภอ และเทศบาลในจังหวัดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ โภษะศิริ)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

กลุ่มงานวินิจัยและกำกับดูแล

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน พีระพล โทร ๐๘๖-๒๕๙๙-๘๔๘